

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž-Us 23/2020-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Ileana Vinja kao predsjednice vijeća, te Ranka Marijana i Melite Božičević-Grbić kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice – specijalistice Maje Ivanović Stilinović kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv opt. M. M. i opt. P. G., zbog kaznenih djela iz čl. 347. st. 1. Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 105/04., 84/05., 71/06., 110/07. i 152/08. – dalje: KZ/97.) i dr., odlučujući o žalbama optuženika, podnesenim protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 14. listopada 2019., broj K-Us-6/16, u sjednici održanoj 10. lipnja 2021., u prisutnosti u javnom dijelu opt. M. M. i njegovog branitelja, odvjetnika Č. P., te branitelja opt. P. G., odvjetnika Lj. P. V.,

presudio je:

I. Djelomično se prihvaća žalba opt. M. M., preinačuje se prvostupanjska presuda u odluci o oduzimanju imovinske koristi na način da se na temelju članka 77. i 78. stavak 1., 2. i 3. Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15.-ispravak, 101/17. i 118/18. – dalje: KZ/11.) u vezi s člancima 557. i 560. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. - dalje ZKP/08-I), utvrđuje da novčani iznos od 173.194,84 kuna predstavlja imovinsku korist koju je optuženi M. M. ostvario počinjenjem jednog kaznenog djela primanja mita iz članka 347. stavak 1. KZ/97., u iznosu 13.194,84 kuna i dva kaznena djela zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 291. stavak 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11., u ukupnom iznosu 160.000,00 kuna, a 5.565702,81 kuna predstavlja razliku od iznosa pribavljene imovinske koristi i utvrđenog nesrazmjera u imovini u visini 5.738.897,65 kuna, a koji nesrazmjer predstavlja ukupnu imovinu stečenu protupravnom radnjom i imovinsku korist od kaznenog djela za koju optuženi kao i članovi njegove obitelji nemaju pokriće u zakonitim prihodima.

Na temelju članka 77. i 78. stavak 1., 2. i 3. KZ/11., u vezi s člancima 557. i 560. ZKP/08-I, na ime oduzimanja imovinske koristi i imovine stečene kao imovinska korist od kaznenog djela za koju optuženi kao i članovi njegove obitelji nemaju

pokriće u zakonitim приходима, po osnovi proširenog oduzimanja, oduzima se imovinska korist od optuženog M. M. u iznosu 5.738.897,65 kuna.

Utvrđuje se da je 5.738.897,65 kuna imovina Republike Hrvatske.

Nalaže se optuženom M. M. uplatiti 5.687.309,09 kuna, u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske, u roku 15 dana od dana pravomoćnosti presude, pod prijetnjom ovrhe.

Na temelju članka 181. stavak 6. ZKP/08.-I, radi naplate imovinske koristi nalaže se Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine da 3.620,00 kuna, 6.150,00 € i 80,00 CHF, privremeno oduzete od optuženog M. M. uz izdavanje potvrda o privremenom oduzimanju predmeta broj 928917 i 928936, od 26. veljače 2015., a koji iznos je uplaćen na račun kojim je upravljalo Ministarstvo državne imovine, što preračunato u kunsku protuvrijednost po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan oduzimanja ukupno iznosi 51.588,56 kuna, prenese na stavku trajno oduzete imovinske koristi u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske.

II. U ostalom dijelu žalba opt. M. M. i u cijelosti žalba opt. P. G. odbijaju se kao neosnovane te se u pobijanom, a nepreinačenom dijelu potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom opt. M. M. i opt. P. G. proglašeni su krivima. Opt. M. M. zbog kaznenog djela iz čl. 347. st. 1. KZ/97., opisan pod točki 1. izreke pobijane presude, i zbog dva kaznena djela iz čl. 291. st. 2. KZ/11., opisana pod točkama 2. i 3. izreke pobijane presude. Opt. P. G. proglašen je krivim zbog jednog kaznenog djela iz čl. 291. st. 2. u svezi s čl. 38. KZ/11., opisanog pod točki 3. izreke pobijane presude. Za kazneno djelo pod točkom 1. izreke, opt. M. M. je, na temelju čl. 347. st. 1. KZ/97., utvrđena kazna zatvora u trajanju jedne godine i dva mjeseca, za kazneno djelo pod točkom 2. izreke, na temelju čl. 291. st. 2. KZ/11., utvrđena je kazna zatvora u trajanju jedne godine i četiri mjeseca, a za kazneno djelo pod točkom 3. izreke, na temelju čl. 291. st. 2. KZ/11., utvrđena je kazna zatvora u trajanju jedne godine i četiri mjeseca, pa je opt. M. M., na temelju citiranih zakonskih odredbi i primjenom čl. 51. KZ/11. osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju tri godine, u koju je kaznu uračunato vrijeme oduzimanja slobode od 26. veljače 2015. do 18. ožujka 2015. Istom je presudom opt. P. G., za kazneno djelo iz čl. 291. st. 2. u svezi čl. 38. KZ/11., pod točkom 3. izreke, osuđen na kaznu zatvora u trajanju jedne godine, pa mu je na temelju čl. 56. KZ/11. izrečena uvjetna osuda na način da se kazna zatvora neće izvršiti ukoliko u roku tri godine od pravomoćnosti presude ne počini novo kazneno djelo. Primjenom čl. 54. KZ/11. opt. P. G. je u izrečenu kaznu zatvora, u slučaju opoziva uvjetne osude, uračunato vrijeme oduzimanja slobode od 27. veljače 2015. do 17. ožujka 2015.

2. Na temelju čl. 77. i 78. st. 1., 2. i 3. KZ/11., u vezi s čl. 557. i 560. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 152/08., 76/019., 80/11., 91/12.-odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17., dalje: ZKP/08.) od opt. M. M. je oduzeta imovinska korist, na način da je utvrđeno kako ukupni novčani iznos od 5.912.092,49 kuna predstavlja imovinsku korist koju je opt. M. M. ostvario, dijelom od jednog kaznenog djela primanja mita u iznosu 13.194,84 kuna i dva kaznena djela zlouporabe položaja i ovlasti u iznosu 160.000,00 kuna, a pretpostavlja se da imovina u iznosu 5.738.897,65 kuna predstavlja imovinska korist od kaznenog djela. Kako je utvrđeno da je 5.912.092,49 kuna imovina Republike Hrvatske, naloženo je optuženiku uplatiti 5.860.503,93 kuna u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske, a Ministarstvu državne imovine je naloženo 3.620,00 kuna, 6.150,00 € i 80,00 CHF prenijeti na stavku trajno oduzete imovinske koristi, u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske.

3. Na temelju članka 148. stavak 1., u vezi članka 145. stavak 2. točka 1. i 6. ZKP/08., opt. M. M. je naloženo podmiriti troškove kaznenog postupka u ukupnom iznosu 148.690,38 kuna, a opt. P. G. podmiriti paušalnu svotu u iznosu 3.000,00 kuna.

4. Protiv ove presude žalbe su podnijeli opt. M. M., putem branitelja Č. P., odvjetnika iz Z. i opt. P. G., putem branitelja Lj. P. V., odvjetnika iz Z.

5. Opt. M. M. žali se zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, nepotpuno i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja te zbog odluke o kazni i oduzimanju imovinske koristi, s prijedlogom pobijanu presudu ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje, odnosno preinačiti pobijanu presudu na način da se opt. M. utvrde blaže pojedinačne kazne te izrekne blaža jedinstvena kazna.

6. Opt. P. G. žali se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te zbog odluke o kazni, s prijedlogom pobijanu presudu ukinuti i predmet uputiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku, odnosno pobijanu presudu preinačiti na način da se opt. P. G. oslobodi od optužbe.

7. Odgovore na žalbe opt. M. M. i opt. P. G. podnio je Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (USKOK), sa suglasnim prijedlozima, odbiti žalbu opt. M. M. i odbiti žalbu opt. P. G.

8. Spis je, u skladu s čl. 474. st. 1. ZKP/08.-I, dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

9. Na temelju čl. 475. st. 2. ZKP/08.-I, o sjednici drugostupanjskog vijeća izvješteni su optuženici i njihovi branitelji jer su to zahtijevali, te Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske. Sjednici su prisustvovali opt. M. M. i njegov branitelj, Č. P., te branitelj opt. P. G., Lj. P. V.

10. Žalba opt. M. M. u odnosu na visinu oduzete imovinske koristi je osnovana, a u ostalom dijelu njegova i žalba opt. P. G. u cjelini su neosnovane.

11. Suprotno žalbenim navodima opt. M. M. i opt. P. G., u pobijanoj presudi nema proturječnosti između izreke i obrazloženja. Sud prvog stupnja je, vezano uz odlučne činjenice, označio jasne i logične razloge na kojima se zasniva izreka presude. Isto tako, sud je označio dokaze na temelju kojih proizlazi zaključak da su optuženici počinili kaznena djela, kako je to i navedeno u izreci pobijane presude, a potom je obrazložio na osnovu kojih odlučnih činjenica je to zaključio.

12. Nije u pravu opt. M. M. kada iz obrazloženja pobijane presude izdvaja fragmente pojedinih rečenica i zaključuje kako je ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka, jer je obrazloženje pobijane presude „... međusobno proturječno ...“. Žalitelj, grubo, zanemaruje da su različite situacije, različite okolnosti, različiti činjenični supstrati, a na posljertku i različita kaznena djela, opisana pod točkom 1. odnosno točkama 2. i 3. izreke pobijane presude. Prvostupanjski sud je, doista, u odnosu na točku 1. izreke, zaključio kako su potpisi određenih osoba, vezani uz primjenu svjetiljki trgovačkog društva H. E. s. r. o., bili samo formalne naravi, a kako to žalitelj i upućuje na stranicu 119., odlomak 2. pobijane presude. Međutim, u konkretnoj situaciji, opt. M. M. je postupao u svojstvu voditelja Odsjeka za ... Grada Z., a koji Odsjek je i nadležan za primjenu svjetiljki koje će biti korištene prilikom građenja javne rasvjete. Upravo je optuženik u svojstvu voditelja, a ne potpisnici, bio taj koji je donio odluku da će se u javnu rasvjetu na svih pet lokacija građenja ugraditi svjetiljke proizvođača H., a o čemu će kasnije biti više riječi. Drugačije su okolnosti i drugačiji su činjenični supstrati opisanih situacija pod točkama 2. i 3. izreke. Naime, prvostupanjski sud je na listu 128. odlomak 3. pobijane presude (koju žalitelj pogrešno označava na str. 123. odlomak 3. pobijane presude) jasno naveo kako je optuženik, u tim opisanim situacijama, bio samo jedan u nizu potpisnika računa, bez utjecaja na plaćanje faktura za radove održavanja javne rasvjete. Ono što je odlučno za kaznena djela opisana pod toč. 2. i 3. izreke, je to da je optuženik iskoristivši svoj položaj voditelja Odsjeka za ..., sebi pripisivao još veće ovlasti i prezentirao kako on, kao voditelj Odsjeka, ima odlučujući utjecaj i na plaćanje faktura za radove održavanja javne rasvjete, premda to nije bilo točno, a o čemu će, isto tako, kasnije biti više riječi.

13. Opt. M. M. nije u pravu kada tvrdi da je ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka, jer sud nije naveo razloge za utvrđivanje pojedinačnih kazni i odmjeravanje jedinstvene kazne zatvora. Naime, prvostupanjski sud je utvrdio sve olakotne i otegotne okolnosti, te ih valorizirao kod utvrđivanja pojedinačnih, a potom i jedinstvene kazne zatvora, o čemu je dao jasne i dostatne, premda sumarne, razloge.

14. Nije u pravu opt. M. M. kada tvrdi da je ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 2. ZKP/08. (koju je žalbenu osnovu, pogrešno, pozicionirao u obrazloženje nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja). Žalitelj nije u pravu kada tvrdi da je sud nekritički prihvatio i proveo sve dokazne prijedloge USKOK-a, dok je većinu dokaznih prijedloga obrane odbio, čime je teško povrijeđeno pravo jednakosti oružja. Treba napomenuti kako bitno svojstvo suđenja, sadržano u

njegovom konstitutivnom elementu, nije narušeno samim time što opt. M. M. nije bilo dozvoljeno izvesti baš sve predložene dokaze. Obrana mora svoje zahtjeve potkrijepiti objašnjenjem zašto je važno da se izvedu upravo predloženi dokazi, a izvođenje upravo tih dokaza mora biti nužno za utvrđivanje istine (vidi Perna protiv Italije, br. 48898/99. st. 29., ESLJP 2003.). U ovom je kaznenom postupku, a vezano uz predmet optuženja, izveden veliki broj dokaza i ispitani su brojni svjedoci (i na temelju suglasnih prijedloga stranaka), a za one dokazne prijedloge koje je odbio, prvostupanjski sud je detaljno izložio razloge.

15. Prvostupanjski sud je, jasno, obrazložio zašto predloženi dokazi nisu nužni za utvrđivanje istine. Kao nevažne dokazne prijedloge, odbio je ispitivanje određenih osoba (V. B., K. J., D. P.¹), jer njihovi iskazi, doista, ne bi bili od odlučujućeg utjecaja za utvrđenje predmetne inkriminacije. Sud je istaknuo kako, s obzirom na utvrđeno činjenično stanje, nije od odlučnog utjecaja da li je i V. B. bio upoznat da Ž. V. daje proviziju optuženom M. Jednako tako, procijenio je da nije od važnosti za utvrđenje predmeta inkriminacije ispitivanje K. J., koji je trebao iskazivati o tome što su govorili Z. T., Ž. V., S. Č. i Z. J., zbog zaustavljanja radova adventskog kićenja Grada Z. ... Sud je, nadalje, obrazložio kako nije od važnosti za utvrđenje odlučnih činjenica što bi D. P.¹ iskazivao o postupcima Z. T., nakon što mu je opt. M. odbio primopredaju radova na izradi projekta E. Ovo tim više što iz iskaza T. proizlazi da je, osim poslova održavanja javne rasvjete, radio dva posla izgradnje javne rasvjete, a u konačnici je sa Gradom Z. zaključio nagodbu. Prvostupanjski sud je, nadalje, jasno istaknuo kako je utvrđeno postojanje određene netrpeljivosti između osoba čija su društva radila adventsko uređenje grada ... i opt. M. M., pa je utvrdio irelevantnim što bi o tome, dodatno, mogli reći T. M. i D. Đ. Nadalje, jasno je obrazloženo odbijanje, kao nevažnih dokaznih prijedloga, ispitivanje I. O. i I. B., jer je sud utvrdio da su činjenice vezane uz utvrđivanje nerazmjera imovine opt. M. M., u dovoljnoj mjeri utvrđene i razjašnjene brojnim drugim dokazima.

16. Premda opt. P. G. navodi žalbenu osnovu bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 2. i 3. ZKP/08., ove žalbene osnove ničim ne obrazlaže. Usprkos tome valja istaknuti kako, s jedne strane, doista nije jasno u čemu bi se to sastojala povreda iz čl. 468. st. 3. ZKP/08., a koja je utjecala ili mogla utjecati na presudu, dok s druge strane nema dvojbe da su u ovom postupku bile ispunjene sve opće pretpostavke načela pravičnosti. Ostvareno je, naime, pravo stranaka biti nazočne radnjama u postupku i saslušane prije donošenja odluke, te pravo stranke poduzimati u postupku sve radnje koje može poduzimati i njezin protivnik. Ostvarene su i pretpostavke vezane uz kvalitetu sudske odluke, jer je odluka temeljena na zakonitim dokazima i valjano obrazložena.

17. Nije u pravu opt. M. M. kada se žali zbog povrede kaznenog zakona u odnosu na kazneno djelo iz toč. 1. pobijane presude, jer je prvostupanjski sud "... primijenio zakon koji se ne može primijeniti ...". Iz činjeničnog opisa, između ostaloga, doista, proizlazi kako je optuženik u prosincu 2005., zatražio da mu Ž. V. na ruke isplaćuje 5% od iznosa kojeg uprihoduje prodajom svjetiljki H. Međutim, to nije jedina okolnost odlučna za postojanje i trajanje konkretnog kaznenog djela primanja mita. Naime, iz činjeničnog opisa, jasno, proizlazi kako su koruptivne radnje bile poduzimane od prosinca 2005. sve do siječnja 2009.

18. Žalitelj, pogrešno, smatra da iz činjeničnog supstrata opisanog pod toč. 1. izreke, proizlazi kako je kazneno djelo bilo dovršeno u trenutku kada odgovorna osoba zahtijeva dar, pa je trebalo primijeniti zakon koji je tada bio na snazi. U prilog svoje žalbene tvrdnje, opt. M. M. se poziva na dvije presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Žalitelj, međutim, zanemaruje da je u presudi Vrhovnog suda Republike Hrvatske, br. I KŽ-686/05, činjenični supstrat drugačiji jer optuženici, u konačnici, nisu primili dar odnosno drugu korist, ali je utvrđeno kako je, neovisno o tome, kazneno djelo primanja mita bilo dovršeno samim primanjem obećanja dara odnosno druge koristi. Jednako se tako, i u presudi Vrhovnog suda Republike Hrvatske br. I KŽ-741/07, na koju se isto poziva žalitelj, radi o drugačijoj činjeničnoj situaciji. U tom je predmetu navedeno kako, nakon koruptivnog dogovora, ne može egzistirati kazneno djelo poticanja, jer se radilo o operacionalizaciji već dogovorenog.

19. Opt. M. M. zanemaruje kako su, prema činjeničnom supstratu opisanom pod toč. 1. izreke, nakon početnog koruptivnog dogovora, u prosincu 2005., preko tri godine bile poduzimane konkretne koruptivne radnje, točnije primanje mita. Stoga je prvostupanjski sud, pravilno, utvrdio kako je vrijeme počinjenja kaznenog djela, vrijeme kada je poduzeta posljednja koruptivna radnja, a ona je bila poduzeta tijekom siječnja 2009. S obzirom da se od vremena počinjenja djela izmijenio zakon, to je prvostupanjski sud ispitao postoji li pravni kontinuitet, te koji je zakon blaži za počinitelja. U vrijeme počinjenja djela, inkriminirano ponašanje optuženika, pravno se označavalo kao kazneno djelo iz članka 347. stavak 1. KZ/97., koje nedvojbeno ima svoj pravni kontinuitet u kaznenom djelu iz članka 293. stavak 1. KZ/11. S obzirom na izloženo, pravilno je primijenjen Kazneni zakon ("Narodne novine" broj 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 105/04., 84/05., 71/06., 110/07. i 152/08.), s time da je prvostupanjski sud pogrešno označio i "Narodne novine" broj 57/11. Međutim, tom su izmjenom samo u čl. 18. st. 2. iza riječi "prema" dodane riječi "Ustavu ili". Dakle, pogrešnom oznakom "Narodne novine" broj 57/11., očito, nije došlo do povrede kaznenog zakona, a ponajmanje na štetu optuženika. S obzirom da je primijenjeni Kazneni zakon koji propisuje kaznu zatvora od jedne do osam godina, dok Kazneni zakon ("Narodne novine" broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17. i 118/18.), za to kazneno djelo propisuje kaznu zatvora od jedne do deset godina, pravilno je prvostupanjski sud primijenio najblaži zakon za počinitelja.

20. Nije u pravu opt. P. G. kada se žali zbog povrede kaznenog zakona i tvrdi da je primijenjena pogrešna pravna kvalifikacija prilikom utvrđenja da je drugome pomogao da, kao službena osoba, iskoristi svoj položaj. Kod kaznenog djela zlouporabe položaja i ovlasti, kao počinitelj, može se pojaviti isključivo službena ili odgovorna osoba, koje svojstvo je opt. M. nedvojbeno imao, a ne bilo tko. Počinitelj kaznenog djela prijevare može biti bilo tko. Stoga, činjenični supstrat iz točke 3. izreke, ne daje osnova za zaključak da bi postupanje opt. M. M., u svojstvu službene osobe, moglo biti označeno kao kazneno djelo prijevare ili neko drugo kazneno djelo, uslijed čega bi pravna situacija opt. P. G., kao pomagača, bila drugačija. Naime, bez svojstva službene osobe, opt. M. M. ne bi mogao ni doći u priliku počinuti kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti. S tim u vezi se ističe kako zahtjev, koji je uputio opt. M. M., ne bi bio ozbiljno ni razmatran a kasnije i prihvaćen, da nije bio upućen sa

pozicije autoriteta osobe koja je šef Odsjeka ... Grada Z. i provoditelj Ugovora o održavanju javne rasvjete. Žalitelj zanemaruje kako ovakav oblik iskorištavanja položaja i ovlasti i postoji kada se poduzima radnja koja nema svojstvo službene radnje, ali se čini korištenjem službenog položaja, kako je to i učinio opt. M. M. a pomogao mu opt. P. G.

21. Suprotno žalbenim navodima opt. M. M. i opt. P. G., činjenično stanje je potpuno i pravilno utvrđeno. Zaključci suda prvog stupnja, zasnovani na ocjeni vjerodostojnosti iskaza ispitanih osoba i zaključci zasnovani na ocjeni svih ostalih izvedenih dokaza, logični su i zakoniti, pa su uslijed toga i zaključci suda o postojanju odlučnih činjenica, pravilno, utemeljeni na izvedenim dokazima.

22. U odnosu na točku 1. izreke presude, pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda kako je Odsjek za ... Grada Z., kojem je na čelu bio opt. M. M., bio nadležan za primjenu svjetiljki i ostalog elektromontažnog materijala, koji će biti korišten prilikom građenja javne rasvjete na odnosnih pet lokacija. Naime, takvo utvrđenje nedvojbeno proizlazi iz materijalnih dokaza i iz iskaza svjedoka. Tako je utvrđeno kako je u ponudbenom troškovniku bila ili unesena obveza ponuđača da ponudi priloži podatak o tome da će se ugraditi upravo svjetiljke H., uz naznaku „obvezno priložiti ponudu dobavljača“, ili su ponuđači bili izravno upućeni na društvo T. e., koje je distribuiralo svjetiljke H.

23. Iz iskaza svjedoka Ž. V., jasno i nedvojbeno, proizlazi kako je opt. M. M., u svojstvu voditelja Odsjeka za ... Grada Z., od njega zatražio isplatu „na ruke“ 5% od iznosa kojeg uprihoduje prodajom svjetiljki trgovačkog društva H. E. s. r. o. iz Češke Republike, a koje će se koristiti u izgradnji javne rasvjete, jer će to optuženik osigurati.

24. Vjerodostojnost iskaza svjedoka Ž. V. podupiru svjedoci Ž. D. i D. P.₂, koji su iskazivali o okolnostima slijeda događaja vezanih za ugradnju svjetiljki H. Svjedok Ž. D. je iskazao kako se za informaciju o tome koje će se svjetiljke morati ugrađivati u javnu rasvjetu, obraćao djelatniku Odsjeka za ... D. P.₂, a koji svjedok je bio izričit da je o ugradnji svjetiljki H. odlučivao njegov šef, optuženi M. M. Pravilno je prvostupanjski sud ove iskaze ocijenio vjerodostojnim, jer su životni i logični. Naime, opt. M. je bio na čelu Odsjeka i, kao što to tvrde svjedoci, bio je osoba koja je donosila i odluke o tome koje će se svjetiljke morati ugrađivati u javnu rasvjetu. Iz iskaza svjedoka V. proizlazi da je optuženi M., nedvojbeno, imao interes da se ugrađuju svjetiljke H., jer je s njim i dogovorio postotak od zarade. S druge strane, iz iskaza svjedokinje I. L. proizlazi da je ona od svog šefa, opt. M., dobila naputak da se na određenim stupovima ugrađuju određene svjetiljke. Iz njenog iskaza proizlazi da je optuženik, doista, koristio ovlast davanja naputaka o ugradnji određenih svjetiljki u javnu rasvjetu, pa to dodatnu ukazuje na vjerodostojnost iskaza svjedoka D. P.₂ Svjedokinja I. L. je, nadalje, rekla da su svi ponuđači dolazili u prostorije Odsjeka, raspitujući se tko je distributer H. svjetiljka, a koji podatak im je trebao kako bi znali od koga nabaviti te svjetiljke. Zato je, nasuprot tvrdnji žalitelja, logično zaključivanje prvostupanjskog suda kako je opt. M., uvrštavanjem svjetiljki H. u projektnu dokumentaciju, dobro znao da će time osigurati potražnju za njima, te da će distributeru T. e. osigurati zaradu iz koje će mu Ž. V. isplaćivati dogovoreni iznos od

svake prodane svjetiljke. Koliko je točno novca V., sukladno dogovoru, predao optuženiku, precizno je utvrđeno knjigovodstveno-financijskim vještačenjem stalnog sudskog vještaka Z. R. Na egzaktan je način utvrđeno da je društvo T. e. prodalo, odnosno ugradilo, 136 komada svjetiljki proizvođača H., za ukupno 263.896,81 kuna, a 5% od tog iznosa je 13.194,84 kuna. Stoga je pravilno utvrđenje prvostupanjskog suda kako je upravo to ukupan iznos, koji je svjedok V., sukcesivno u periodu od siječnja 2007. do siječnja 2009., predavao optuženom M. M.

25. U odnosu na točku 2. izreke presude, prvostupanjski sud je, nasuprot tvrdnji žalitelja, iskaz svjedoka Z. T., koji izravno tereti optuženog M. M., pravilno ocijenio vjerodostojnim. Svi njegovi iskazi bili su jasni, logični i bez bitnih različitosti u odnosu na odlučne činjenice. Ovaj je svjedok, u svakom svom iskazu, bio dosljedan u tvrdnji da ga je optuženi M. tražio, a on mu je dao novac za odrađene poslove održavanja javne rasvjete za E.3, ali i za dobivanje budućih poslova. Njegov je iskaz, u potpunosti, potvrđen iskazom njegovog oca, svjedoka V. T., a u određenim segmentima i iskazom V. V. Iskaz svjedoka V. T., prvostupanjski sud je, pravilno, ocijenio vjerodostojnim, jer je i on jasno izložio zašto je nosio novac optuženom M. M., opisao je gdje je taj novac predao, zapamtio je i više specifičnih detalja kao što je okolnost da je novac nosio u najlon vrećici i da ga je predao optuženiku pored SUV vozila, a iz podataka u spisu proizlazi da je optuženi, tada, doista vozio SUV Mitsubishi Pajero. Iskaz svjedoka V. V. prvostupanjski sud je, pravilno, ocijenio istinitim u djelu kada je ovaj potvrdio navode svjedoka Z. T., te rekao da mu se svjedok T., doista, požalio da optuženik M. od njega traži novac.

26. Nasuprot žalbenoj tvrdnji opt. M. M., pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda kako je obrazac ponašanja opt. M. M. bio onakav kako je to, zorno, opisao svjedok Z. T. Optuženik je pred svima ostavljao dojam izuzetno utjecajne i moćne osobe, a što je nedvojbeno i bio u odnosu na održavanje javne rasvjete Grada Z. Takvim svojim ovlastima, koje je i javno demonstrirao, doveo se u poziciju da poslovni partneri Grada i E.3 nisu odbijali njegova traženja, neovisno što su bila protivna zakonu, a kako je to prvostupanjski sud, pravilno, zaključio. Svjedok Z. S., djelatnik E.4 na poslovima održavanja javne rasvjete, iskazao je kako mu je bivši direktor E.3, sada pokojni, M. J., prepričao da je opt. M. zahtijevao da se kao podizvođača na poslovima održavanja javne rasvjete uzme M. F., odnosno njegovo društvo E.4. S tim povezano, svjedok M. F. je iskazao kako je 2006. došao na razgovor kod direktora E.3 M. Š., želeći da njegovo društvo E.4 i dalje bude kooperant E.3, pa ga je Š., koji je to i potvrdio, u dva navrata poslao kod opt. M.

27. Nema dvojbe da je opt. M. M., doista, imao značajne ovlasti koje su proizlazile kako iz njegovog svojstva voditelja Odsjeka za ..., tako i iz Ugovora o povjeravanju poslova javne rasvjete koji se financiraju iz proračuna Grada Z., između Grada Z. i H. – O. d. s. d.o.o. (D. E. – Z.). Naime, za provođenje ovog Ugovora ispred Grada Z., kako je to u Ugovoru i posebno označeno, ovlašten je bio upravo opt. M. M. Službeno svojstvo opt. M. M. bila je neophodna pretpostavka za zahtjev koji je uputio Z. T., budući bez takvog službenog svojstva, optuženik ne bi ni mogao doći u priliku počinuti ovo kazneno djelo. U takvim okolnostima Z. T. koji je imao razloga vjerovati da opt. M. M. „odlučuje o svemu“, nije morao niti mogao poznavati propisanu proceduru ovjere faktura, odnosno da optuženik, kraj brojnih ovlasti, tu konkretnu

ovlast nema. Stoga je pravilno utvrđenje prvostupanjskog suda, kako „... Z. T. nije bio lakovjeran već je imao osnovane razloge povjerovati u ono što mu je prezentirao opt. M. M. ...“.

28. Nasuprot tvrdnji žalitelja, pravilno je prvostupanjsko sud, u odnosu na točku 3. izreke presude, poklonio vjeru iskazu svjedoka Z. T., koji je iskazao da ga je u rujnu 2008., ponovno, nazvao opt. M. M., te mu rekao da se ne želi osobno „bakčati“ s njim, već da ode kod opt. P. G., koji će mu reći što treba napraviti. Kad je došao kod opt. G., ovaj mu je rekao da opt. M. traži novac na ime dobivenih poslova, a u suprotnom mu odrađeno neće biti plaćeno. Kako mu je bilo poznato svojstvo opt. M. kao voditelja Odsjeka za ... Grada Z., te da ovaj „odlučuje o svemu“, smatrao je da dok Grad ne plati radove E.₃, E.₃ neće isplatiti svoje podizvođače, pa je zbog toga sakupio 40.000,00 kuna i odnio ih opt. G., ali to nije bilo dovoljno. Naime, opt. G. je rekao da opt. M. traži 10% od godišnjeg prometa društva E.₅ ostvarenog na ime poslova održavanja javne rasvjete. Opet je sakupio novac i zamolio svog oca V. T. da odnese još 40.000,00 kuna opt. G., u njegov ured u P. ulicu, a što je sve jasno i odlučno potvrdio njegov otac, ispitan kao svjedok. I ovdje treba ponoviti kako Z. T. nije mogao poznavati propisanu proceduru ovjere faktura, odnosno da optuženik, kraj brojnih ovlasti vezanih uz građenje i održavanje javne rasvjete, konkretnu ovlast koju si je pripisivao - nema.

29. Nasuprot tvrdnji žalitelja, pravilno je prvostupanjski sud utvrdio postojanje dogovora optuženika, koji je bio usmjeren na traženje novca od podizvođača, pri čemu su postupci opt. P. G. imali karakter pomagačkih radnji. Ovo ne proizlazi samo iz jasnih i suglasnih iskaza svjedoka Z. i V. T. Naime, i svjedok S. Č. je iskazao kako ga je 2006., tadašnji direktor E.₃ M. Š., pozvao u svoj ured i rekao da ode kod opt. P. G. u njegov ured, gdje će biti i opt. M. M. Kada je došao, opt. G. mu je rekao da bi trebao dati nešto novca za posao koji je dobio, a u suprotnom to što odradi neće mu biti plaćeno. Pitao ga je na koji račun i s kojom svrhom treba i koliko platiti, no opt. G. je tražio gotovinu. Prvostupanjski sud je, pravilno, povezo ova dva odvojena događaja. Jedan se dogodio 2006. a drugi 2008., međutim ono što ih povezuje je da su osobe od kojih je tražen novac, izravno upućene kod opt. G. U oba slučaja to su bili podizvođači E.₃, koji su radili na poslovima održavanja javne rasvjete. U oba slučaja je opt. P. G. rekao da moraju dati novac na ime dobivenih poslova, jer im u protivnom odrađeni posao neće biti plaćen, pri čemu je ovlast opt. M. M. bila od odlučujućeg značaja za uvjerljivost takvih tvrdnji. Nadalje, svjedoci Z. T. i S. Č. su, suglasno, iskazivali kako su se oni ranije povjeravali jedan drugome o tome da ih je optuženi M., putem optuženog G., tražio novac i to iz istih razloga. Navod opt. P. G., kako je svjedok V. T. došao u njegov ured 2013. sa idejom da zajedno prijave opt. M. jer uzima novac, suglasan je iskazu svjedoka T. Stoga je pravilno utvrđenje prvostupanjskog suda kako i ovaj detalj ide u prilog temeljnom utvrđenju da su iskazi svjedoka Z. i V. T. te svjedoka S. Č., vjerodostojni.

30. Prvostupanjski sud je, pravilno, ocijenio nevjerodostojnom obranu opt. G., nakon što ju je valorizirao, između ostaloga, i kroz iskaze svjedoka Z. J. te Z. S. Tako je svjedok Z. J. rekao kako je bilo poznato da su opt. M. M. i opt. P. G. dobri prijatelji, družili su se u prostorijama društva G. S opt. G. je ponekad popio kavu kada mu je ovaj znao reći da treba platiti kako bi se dobio posao. Jedno vrijeme je novac trebalo

dati gđi K., misli da je pokojna, koja je taj novac predavala opt. M. M. Tvrđnju Z. S. potvrdio je svjedok V. V., jer mu je S. prepričao događaj kada mu je opt. G. govorio o tome da treba dati novac odnosno nagradu za dobiveni posao.

31. U odnosu na oduzimanje imovinske koristi od optuženog M. M., suprotno žalbenoj tvrdnji ovog optuženika, brojnim provedenim dokazima je utvrđeno da ima imovinu koja je nerazmjerna sa zakonitim prihodima njega i članova njegovog kućanstva.

32. Vještačkim nalazima i mišljenjima vještaka D. G., D. T. i Z. R., utvrđeno je da opt. M. M. ima u vlasništvu kuću u Ulici ..., koju je optuženik gradio u razdoblju od 2005. do 2007. Prema detaljnom izračunu vještaka, troškovi gradnje ovog objekta iznosili su 5.303.393,16 kuna. Na kupovinu i leasing automobila (Mitsubshi Pajero, Hyundai Teracan, Škoda Yeti, Suzuki Vitara i dr.) opt. M. je, u razdoblju od 1997. do 2014., potrošio 705.963,24 kuna. Na lov divljači, uključujući i troškove safarija u Južnoafričkoj republici, potrošio je od 2006. do 2012. 315.791,06 kuna. Prema općem stanju pregledanog oružja, opreme i streljiva, vještak je utvrdio vrijednost vatrenog oružja sa optičkim ciljnicima i opremom te vrijednost streljiva u ukupnom iznosu 342.100,00 kuna. Nadalje, opt. M. M. je otvorio obrt „M. L.“ koji je u zakup dobio lovišta u G. K., pa je, optuženik 2012. i 2013. pozajmio svom obrtu 380.000,00 kuna. Utvrđeno je da je opt. M. M., u razdoblju od 2007. do 2013., na ime otplate kredita zeta N. M., kojim je kupljen stan u ..., u kojem su živjeli njegova kćer i zet, uplatio 375.861,21 kuna. U razdoblju od 2013. do 2014., na ime otplate kredita kćeri N. M., kojim je kupljen stan u ..., u kojem su također živjeli kćer i zet, platio je 84.834,48 kuna, a 2013., na ime kupovine automobila Chevrolet Orlando, koji je registriran na N. M., platio je 120.999,98 kuna. Vještak Z. R. je sve legalne primitke opt. M. M. i primitke članova njegovog kućanstva, usporedio sa njihovim troškovima, pa je primanja optuženika i prihode članova zajedničkog kućanstva umanjivao za utvrđene troškove i životnu potrošnju prema podacima Državnog zavoda za ... Primjenom ekvivalente skale izradio je izračun iz kojeg proizlazi da opt. M. M. i članovi njegovog kućanstva imaju manjak izvora sredstava u iznosu 5.738.897,65 kuna. Ovaj utvrđeni manjak je opt. M. M. pokušao otkloniti obranom kako su njegovi prihodi znatno veći od onih utvrđenih tijekom vještačenja, pa su na te okolnosti ispitani svjedoci obrane: I. P., I. M., P. B., M. T., V. H. i M. Š.

33. Nasuprot tvrdnji žalitelja, pravilno, prvostupanjski sud nije prihvatio navode obrane kako su nagrade u gotovini, koje je opt. M. dobivao kao zaposlenik Elektrotehničkog instituta ... između 1977. i 1982., bile tolike da bi iste utjecale na utvrđivanje nerazmjera u njegovoj imovini. S obzirom da je opt. M., prema vlastitim navodima i iskazu svjedoka I. P., u jednom kraćem vremenu primao nedefinirani iznos novca koji nigdje nije vidljiv, a radilo se o nagradama koje su ulazile u obavljanje svakodnevnih radnih zadataka u redovnom radnom vremenu, godišnje u visini dvije mjesečne plaće, prvostupanjski sud je, pravilno, utvrdio kako one nisu bile takve visine da bi mogle poslužiti kao izvor kupnje bilo kakve nekretnine.

34. Nasuprot tvrdnji žalitelja, prvostupanjski sud, pravilno, nije prihvatio iskaz svjedoka I. M. da je on dao opt. M. M. 30.000,00 eura kako bi samostalno plaćao djeci kredit, o čemu nema nikakvog traga. Naime, doista, nije uvjerljivo niti logično da

bi opt. M., imajući u gotovini 30.000,00 eura, podizao kredit za cijeli iznos od gotovo 60.000,00 eura, te otplaćivao kredit u CHF, pristajući plaćati visoke i nepovoljne kamate u vrijeme kada je valuta u kojoj je podignut kredit počela znatno rasti, a s time i visina kreditne obveze.

35. Nasuprot tvrdnji žalitelja, pravilno nisu prihvaćeni navodi svjedoka P. B., kako su brat A. i on plaćali „na ruke“ opt. M. i R. M. mjesečno 1000 DEM, i to svaki po 500 DEM, a sve za potrebe njihove majke, o čemu nema relevantnih dokaza. Naime, iz iskaza ovog svjedoka proizlazi kako nisu redovito dolazili u RH ni on ni brat, pa mjesečno nisu niti mogli plaćati „na ruke“ ove iznose, a niti je njegov iskaz u cjelini bio logičan i životan. Navodno povećanje „rente“ sa 1000.00 DEM na 1.500,00 eura 2002., uslijed promjene valute u euro te ostali izneseni razlozi ovog svjedoka, pravilno su ocijenjeni nelogičnim i neuvjerljivim. Naime, uvođenje eura nije moglo utjecati na povećanje rente, jer u RH nije došlo do uvođenja eura, niti je u to vrijeme bilo značajnih poskupljenja. Iskaz svjedoka P. B. sud nije prihvatio i zato jer je suprotan očitovanju opt. M., kada je naveo potpuno drugačije iznose rente koje je, navodno, primao. Nadalje, pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda kako su potpuno neuvjerljive tvrdnje svjedoka P. B. u vezi navodnih pozajmica u visini 120.000,00 eura, u razdoblju od 2007. do 2012. Svjedok je iskazao kako mu opt. M. nije govorio o razlozima zbog kojih je od njega tražio pozajmicu, a oni nisu dogovorili rok povrata, nisu pisano dokumentirali te pozajmice, niti je ičime osiguran povrat ovako visokog iznosa.

36. Nasuprot tvrdnji žalitelja, prvostupanjski sud, pravilno, nije poklonio vjeru iskazu svjedokinje M. T., iz kojeg proizlazi da su ona i suprug pozajmili 2013./2014. opt. M. 100.000 eura, od kojeg iznosa je optuženik vratio 30.000 eura. Pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda kako o ovoj benevolentnoj pozajmici nema nikakvog traga, a dana je osobi s relativno skromnim mjesečnim prihodima, na neutvrđeno vrijeme samo iz razloga „financijske krize“. Imajući u vidu da je navedeni iznos bio veći dio ukupne životne zarade, koju su svjedokinja njezin suprug ostvarili radom u Njemačkoj, pravilno nije prihvaćen njezin iskaz kao vjerodostojan.

37. Svjedok V. H. je iskazao kako je opt. M. M. predao na ruke 380.000,00 kuna za troškove zakupa lovišta 2014., o čemu nema nikakvih dokaza. Iz iskaza ovog svjedoka proizlazi da je on financirao cijeli poslovni poduhvat, ali dogovor nije formalizirao. Svjedok nije znao kolike iznose je dao na ime godišnjih zakupnina za dva lovišta o kojima je iskazivao. Unatoč uloženom novcu, posao nije bio realiziran, ali on novac nije tražio natrag. Pravilna je, stoga, ocjena prvostupanjskog suda kako se radi o nevjerodostojnom svjedoku, o prijatelju iz lova koji je, kao i ostali svjedoci, trebao opravdati „višak“ u imovini opt. M. M.

38. Sestra optuženika, M. Š. je iskazala da su njoj i bratu ostavili roditelji u nasljedstvo 60.000,00 eura, a ona je svoj dio od 30.000,00 pozajmila optuženiku 2009., jer mu je novac trebao za izgradnju kuće. Međutim, iz obrane optuženika i nalaza vještaka G. proizlazi da je gradnja kuće završena još 2007., kada je bilo i useljenje, pa je u vrijeme navodne pozajmice „za izgradnju kuće“ optuženik već dvije godine živio u toj kući. Prvostupanjski sud je nelogičnosti u iskazu ove svjedokinje, pravilno, povezo s činjenicom da je blisko rodbinski povezana s optuženikom i zato

zainteresirana da svojim svjedočenjem pomogne bratu, te pravilno zaključio kako se ni njezin iskaz ne može prihvatiti istinitim.

39. Opt. M. M. u žalbi zanemaruje kako je vještak Z. R., jasno i logično obrazložio zašto je kao „nultu godinu“ uzeo 1995. Vještak je iskazao da se godine prije one u kojoj se započinje izračun nesrazmjera, uključuju kako bi se provjerilo je li, možda, u nekoj od tih ranijih godina postojao neki veći izvor sredstava koji bi rezultirao kao mogući izvor za nabavu neke imovine. Vještak je sačinio čak tri dopune nalaza, te se po nalogu suda u svakoj dopuni očitovao o postavljenim zadacima te dao odgovore na sva pitanja i prigovore obrane. Vještak je pribavljao dodatne podatke s ciljem da, potpuno i pravilno, sačini izračun u kojem će moći utvrditi postoji li i koliki je nerazmjer u imovini optuženika. U pisanoj dopuni nalaza i mišljenja vještak R. je u obračun prihoda i rashoda opt. M. M. i članova njegovog kućanstva, uvrstio M. B. i K. M., u razdoblju u kojem su one, prema obrani opt. M., živjele s optuženikom i bile članovi njegovog zajedničkog kućanstva. Vještak je uključio primitke koje su one imale po osnovi mirovinskih primanja i prosječne izdatke za potrošnju, pa je prikazao prosječne troškove života optuženika i članova njegovog kućanstva primjenom metode ekvivalentne skale.

40. Nasuprot tvrdnji žalitelja, pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda kako opt. M. M. nije od početka svog radnog vijeka 1971. do 1995. kumulirao neku značajniju imovinu, niti je imao neke veće izvore sredstava koje je koristio za nabavu imovine. Uostalom, iz njegove obrane proizlazi da je od 1971. do 1995. primao plaću, te imao dodatne prihode, jer je tijekom 1980-tih sa kumom vodio disco klub, od kojeg je imao zaradu, ali ne zna koliko, niti zna što je s tim novcem učinio. Nadalje, uspoređujući njegove prihode i rashode prije 1.1.1995., prvostupanjski sud je utvrdio kako optuženi, u tom razdoblju, nije imao neke veće izvore prihoda koje bi koristio za nabavu imovine. Naime, u razdoblju prije 1995., opt. M. M. je živio na raznim lokacijama kao podstanar, pa je dio novca kojeg je zaradio trošio na najam. 1983. ili 1984. uselio se u stan kojeg je dobio od Instituta ... gdje je radio, 1990. se uselio u stan u ..., kojeg su on i supruga otkupili 3.12.1992. od Saveza za ... Grada Z., za 15.745,56 DEM. Uspoređujući njegove prihode i rashode prije 1.1.1995. proizlazi da optuženi u tom razdoblju nije imao neke veće izvore prihoda koje bi koristio za nabavu imovine, a onu ušteđevinu koju je imao, evidentno je utrošio na kupnju nekretnine. Iznos koji je opt. M. investirao u kupnje parcele, nije ostao izvan usporedbe prihoda i rashoda. Naime, vještak R. ga je kvantificirao na posredan način i to tako što je investirani iznos očuvan u nekretnini, te ponovno monetiziran prodajom te nekretnine 2013., te uvršten u prihode optuženika, na koji je taj način umanjena nerazmjernost imovine. Stoga, stanje njegove imovine do 1.1.1995. niti približno nije takvo da bi moglo opravdati nerazmjer kojeg je izračunao sudski vještak.

41. Zakonsku presumpciju da nerazmjerni dio imovine optuženika potječe od drugih nekonkretiziranih kaznenih djela, prvostupanjski sud je, pravilno, utvrdio na temelju izvedenih dokaza, o kojima je već bilo riječi. Međutim, ovo proizlazi i još iz nekih drugih dokaza. Iz iskaza svjedoka Ž. V. proizlazi kako je, krajem 90-tih godina, opt. M. M. osobno odlučivao koje će društvo dobiti koji posao. On je od svakog tako dobivenog posla, na temelju troškovnika, nosio 5% vrijednosti opt. M. Ovaj dio iskaza svjedoka Ž. V. o ranijim nezakonitim postupcima optuženika, potvrdio je svjedok Z.

J. I on je rekao kako je u razdoblju od 1997. do 1999. tako dobio desetak poslova vezanih uz javnu rasvjetu, te je nakon svakog dobivenog posla nosio između 30.000,00 i 50.000,00 kuna za opt. M. M. Uz okolnosti koje proizlaze iz iskaza ovih svjedoka, pravilno je „znakovitim“ prvostupanjski sud ocijenio dio iskaza svjedoka Ž. V. da mu je opt. M., jednom prilikom, rekao kako mu je nuđeno mjesto pročelnika u Gradu Z., ali je on to odbio jer se „u javnoj rasvjeti vrti više novca“.

42. Nasuprot stajalištu žalitelja, prvostupanjski sud je na temelju izvedenih dokaza potpuno i pravilno utvrdio postojanje svih odlučnih činjenica, te savjesnom ocjenom dokaza, osnovno, zaključio da su opt. M. M. i opt. P. G. počinili odnosna kaznena djela. Za svoja utvrđenja dao je valjano i logično obrazloženje, koje prihvaća i Vrhovni sud Republike Hrvatske kao drugostupanjski sud, i na koje se upućuju žalitelji.

43. Opt. M. M. i opt. P. G. nisu u pravu kada se žale zbog odluke o kazni.

44. Odluka o kazni mora izražavati individualiziranu, zakonom predviđenu društvenu osudu zbog konkretnog kaznenog djela. Zadatak suda se ne ograničava samo na kreiranje ostvarenog kaznenog djela iz zakonskog opisa, pravnih formulacija i činjeničnog učina, već sud mora izabrati vrstu i mjeru sankcije koja će optimalno odgovarati svrsi kažnjavanja. Uloga suda se, pri tome, ne svodi samo na mehaničko posredovanje između slova zakona i stvarnosti. Zakonodavac, generalizirajući svrhu kažnjavanja, nastoji obuhvatiti neodređen broj slučajeva i sažeti ih u opće pravilo. Sud, u svakom pojedinom slučaju, konkretizira opće pravilo i deduktivnim postupkom stvara zaključke potrebne za pravilnu odluku o vrsti i mjeri kazne.

45. Nasuprot tvrdnji žalitelja, prvostupanjski sud je cijenio sve okolnosti koje su od utjecaja na vrstu i mjeru kazne, a odnose se kako na djelo tako i na počinitelje. Sud je vodio računa o osobnim prilikama optuženika, o njihovim pobudama i svim okolnostima njihovih postupaka, o odnosu prema počinjenim djelima, o jačini ugrožavanja i povređivanja zaštićenog dobra, o njihovom prijašnjem životu, te njihovom ponašanju nakon počinjenja djela.

46. Opt. M. M. je, olakotnim, cijanjeno što je neosuđivana osoba, umirovljenik narušenog zdravlja te značajan protek vremena od odnosnih događaja. Otegotnim je ocijenjeno što njegovo ponašanje nije bilo rezultat jednog ekscesa. Radilo se o uhodanom obrascu, dugogodišnjeg, nezakonitog korištenja pozicije gradskog službenika, na koji je način, grubo, naštetio ugledu gradske uprave i narušio povjerenje građana u vladavinu prava i jednakost svih pred zakonom. U odnosu na opt. P. G., olakotnim, je ocijenjeno što se radi o neosuđivanoj osobi lošeg zdravstvenog stanja i umirovljeniku, čije je protupravno ponašanje, prvostupanjski sud, okvalificirao kao eksces.

47. Nasuprot tvrdnji žalitelja, primjereno su utvrđene pojedinačne kazne zatvora opt. M. M. u trajanju jedne godine i dva mjeseca, jedne godine i četiri mjeseca i jedne godine i četiri mjeseca, kao što je i primjerena kazna zatvora u trajanju jedne godine na koju je osuđen opt. P. G. Vodeći računa o međusobnom odnosu počinjenih

kaznenih djela, vrsti i vremenu njihovog počinjenja, te vodeći računa o općim pravilima izbora vrste i mjere kazne, te o svrsi kažnjavanja i pravilima o stjecaju kaznenih djela, jedinstvenom kaznom zatvora u trajanju tri godine opt. M. M., odnosno izrečenom uvjetnom osudom opt. P. G., moći će se izraziti društvena osuda zbog počinjenih kaznenih djela, utjecati na počinitelje da ubuduće ne čini kaznena djela, ali utjecati i na sve ostale da ne čine kaznena djela, kao i na svijest građana o pogibeljnosti kaznenih djela i pravednosti kažnjavanja njihovih počinitelja.

48. U pravu je opt. M. M. kada se žali na visinu oduzete imovinske koristi. Nasuprot njegovoj žalbenoj tvrdnji, pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda kako su kaznena djela, opisana pod točkama 1., 2 i 3. izreke presude, tek nekoliko pojedinačnih događaja u nizu nezakonitih radnji ovog optuženika. Pravilno je utvrđenje da je opt. M., koristeći se svojim službenim položajem voditelja Odsjeka za ..., dugo vremena prakticirao kriminalni obrazac ponašanja. Naime, iz izvedenih dokaza je prvostupanjski sud utvrdio činjenice iz kojih, nedvojbeno, proizlazi da je opt. M. M. i prije inkriminiranog razdoblja uzimao provizije od izvođača građenja javne rasvjete, pa nerazmjernost u njegovoj imovini, kako je to detaljno izloženo, ima uzroke u njegovim brojnim kriminalnim postupcima.

49. Prvostupanjski sud je, ipak, zanemario kako se iznos pribavljene imovinske koristi iz toč. 1., 2. i 3. izreke, u ukupnom iznosu od 173.194,84 kuna, nije mogao pribrojiti utvrđenom nesrazmjeru u visini 5.738.897,65 kuna, jer je iznos pribavljene imovinske koristi od 173.194,84 kuna, po prirodi stvari, već ukomponiran u utvrđen nesrazmjer. Stoga je, prihvaćajući žalbu optuženika, na ime oduzimanja imovinske koristi i imovine stečene kao imovinska korist od kaznenog djela za koju optuženi i članovi njegove obitelji nemaju pokriće u zakonitim prihodima, oduzeta nešto manja imovinska korist od one koju je utvrdio prvostupanjski sud.

50. Drugostupanjski sud ispituje presudu u onom dijelu u kojem se pobija žalbom i iz osnova iz kojih se pobija.

51. Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, ispitujući pobijanu presudu po službenoj dužnosti, u skladu čl. 476. st. 1. toč. 1. i 2. ZKP/08.-I, nije našao da bi bila ostvarena ni bitna povreda odredaba kaznenog postupka niti povreda kaznenog zakona, na koje povrede drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

52. Stoga je primjenom čl. 486. ZKP/08.-I trebalo odlučiti kao u izreci.

Zagreb, 10. lipnja 2021.

Predsjednica vijeća:
Ileana Vinja, v.r.